

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2009
Αρ.Πρωτ.

**Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,
Αξιότιμη κ. Υπουργέ,**

Σας συγχαίρουμε για την σημαντική πολιτική πρωτοβουλία που λάβατε για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την επίτευξη των διεθνών στόχων για μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Το σχέδιο νόμου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας που τίθεται σε δημόσια διαβούλευση περιέχει λύσεις που αναμέναμε για καιρό. Η χωροθέτηση των αιολικών πάρκων σε περιοχές με χαμηλή φυσική αξία, αλλά και η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης είναι σημαντικά πρώτα βήματα προς μια πιο αειφορική ενεργειακή πολιτική για την Ελλάδα.

Παρόλα αυτά θεωρούμε ότι στην προσπάθεια να δοθούν λύσεις για την κλιματική αλλαγή δημιουργείται ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα: **η άνευ όρων πρόσβαση μιας αναπτυξιακής δραστηριότητας στους τελευταίους ανέγγιχτους πυρήνες της ελληνικής φύσης.**

Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της ελληνικής φύσης που οι ευαίσθητες αυτές περιοχές γίνονται προσβάσιμες σε τέτοια κλίμακα σε εμπορική εκμετάλλευση. Και αυτό έχει γίνει δυνατό βασισμένο στην υπόθεση ότι η δραστηριότητα αυτή είναι «πράσινη» και καθαρή. Η αιολική ενέργεια είναι μια καθαρή μεν δραστηριότητα ως προς τις εκπομπές αερίων ρύπων, **βιομηχανική** δε ως προς τις σημαντικές επιπτώσεις της στη φύση. Η «**πράσινη ανάπτυξη**» δεν είναι πάντα πράσινη λοιπόν. Εκτός εάν γίνει με γνώμονα τον ορθό περιβαλλοντικό σχεδιασμό.

Το σχέδιο νόμου για τις ΑΠΕ τοποθετεί αιολικά πάρκα παντού, χωρίς καμία σοβαρή πρόβλεψη για δικλείδες ασφαλείας που θα προστατεύουν την φύση. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι τελευταίες ανέγγιχτες βουνοκορφές και νησίδες της χώρας θα γεμίσουν δρόμους, δίκτυα μεταφοράς ρεύματος και άλλα έργα υποδομής, με αποτέλεσμα να γίνουν εύκολα προσβάσιμες, και άρα ευάλωτες σε περαιτέρω υποβάθμιση. Έτσι, οι πιο σημαντικές περιοχές της χώρας για την διατήρηση της βιοποικιλότητας υποβαθμίζονται ανεπανόρθωτα και γίνονται ευάλωτες στις ανθρώπινες επεμβάσεις.

Η Ελλάδα αποτελεί μια από τις *πλουσιότερες* σε βιολογική ποικιλότητα χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και στον κόσμο. Έχει 1043 είδη σπονδυλωτής πανίδας, 47 από τα οποία είναι είδη που τα συναντούμε *μόνο* στην Ελλάδα και 613 είναι προστατευόμενα. Είναι εντυπωσιακό ότι η Ελλάδα, με την μικρή της έκταση, φιλοξενεί περίπου το 1.9% της παγκόσμιας σπονδυλωτής πανίδας και περίπου το 60% της Ευρωπαϊκής. Επίσης, στην Ελλάδα απαντούνται 80 είδη που κατατάσσονται ως παγκοσμίως απειλούμενα στο Κόκκινο Βιβλίο της IUCN.

Από την άλλη, η Ελλάδα, αν και ενεργειακά σπάταλη, διατηρεί αναλογικά πολύ χαμηλότερα επίπεδα κατανάλωσης ενέργειας σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου: η Ελλάδα, σύμφωνα με το Παράρτημα I στο

Πρωτόκολλο του Κυότο, εκλύει λιγότερο από το 0.6% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ανεπτυγμένων χωρών.

Σε παγκόσμιο επίπεδο λοιπόν, η Ελλάδα μπορεί να συμβάλει σημαντικά και αναλογικά περισσότερο στην διατήρηση της βιοποικιλότητας από άλλες χώρες του κόσμου, ιδίως σε ότι αφορά συγκεκριμένα σπάνια είδη και οικοτόπους. Είναι πολύ σημαντικό λοιπόν ο στόχος για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής να μην ανταγωνίζεται ή να υποσκάπτει τον στόχο της διεθνούς κοινότητας για την ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας. Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς ο στόχος που έθεσε η ΕΕ στο Γκέτενμποργκ με ορίζοντα το 2010 δεν εκπληρώθηκε¹, ενώ παράλληλα διανύουμε το 2010, έτος ορόσημο για την βιοποικιλότητα. Οι προσπάθειες για την ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας πρέπει να ενταθούν παγκοσμίως.

Ας μην συμβάλει η Ελλάδα, λοιπόν, στην περαιτέρω καταστροφή της φύσης. Το σχέδιο νόμου υποβιβάζει την αξία της φύσης, χωρίς μέτρο, σε μία προσπάθεια να συμβάλει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, όπου όπως είναι προφανές, η συνεισφορά μας ως χώρα είναι σχεδόν αμελητέα. **Η κλιματική αλλαγή μπορεί να αντιμετωπιστεί χωρίς να θυσιαστεί η φυσική κληρονομιά μας.**

Υπάρχουν λύσεις. Μία ισορροπημένη γεωγραφικά ανάπτυξη των ΑΠΕ, με κομβική προϋπόθεση τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Μας ενδιαφέρουν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας σε οικιακό επίπεδο, η χωροθέτηση των αιολικών πάρκων σε περιοχές με μικρή φυσική αξία και η θεσμοθέτηση ζωνών αποκλεισμού με κριτήριο την προστασία των περιοχών που είναι σημαντικές για την βιοποικιλότητα της χώρας. Και όχι μία διαστρεβλωμένη εκδοχή της «πράσινης ανάπτυξης», η οποία δεν περιέχει αληθινά περιβαλλοντικά κριτήρια.

**Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,
Αξιότιμη κ. Υπουργέ,**

Οι συνυπογράφουσες οργανώσεις και φορείς πιστεύουμε ότι τα παραπάνω είναι η μόνη ρεαλιστική επιλογή, έτσι ώστε να επιτευχθούν συγχρόνως ο στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Α.Π.Ε., αλλά και ο διεθνής στόχος για την ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας.

Το σχέδιο νόμου παραβιάζει τις Οδηγίες για την προστασία της φύσης (Οδηγία 79/409 και Οδηγία 92/43) καθώς τις Οδηγίες για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Οδηγία 2001/42 και Οδηγία 97/11), όπως και αναλύουμε στις θέσεις μας στη συνέχεια. Κρίνουμε λοιπόν ότι η χώρα μας διατρέχει **μεγάλο κίνδυνο παραπομπής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**. Αυτό βέβαια πρόκειται να καθυστερήσει σημαντικά την προώθηση των ΑΠΕ στην Ελλάδα.

¹ Council of European Union, *Council Conclusion on international biodiversity beyond 2010*, 2988th ENVIRONMENT Council meeting, Brussels, 22 December 2009

Με βάση τα παραπάνω, σας καταθέτουμε την «Προσδιορισμός και χαρτογράφηση των ορνιθολογικά ευαίσθητων στα αιολικά πάρκα περιοχών της Ελλάδας», με προτεινόμενες περιοχές αποκλεισμού σε εθνικό επίπεδο. Είναι γνωστό ότι τα πουλιά αποτελούν ρυθμιστές των οικοσυστημάτων και εξαιρετικούς δείκτες της κατάστασης τους. Έτσι, εάν οι ευαίσθητες περιοχές για τα πουλιά εξαιρεθούν, μπορεί να προστατευθεί το πολυτιμότερο μέρος της ελληνικής φύσης. Προτείνουμε την εξαίρεση του 25% της ελληνικής επικράτειας από την εγκατάσταση αιολικών πάρκων με κριτήριο την προστασία των σημαντικότερων περιοχών για την βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Στο ποσοστό αυτό περιλαμβάνεται πάνω από το 80% των θεσμοθετημένων Προστατευόμενων Περιοχών της Ελλάδας. Με την πρότασή μας για την εξαίρεση των περιοχών αυτών από την εγκατάσταση αιολικών πάρκων μπορεί χωρίς κανένα πρόβλημα να επιτευχθεί ο εθνικός στόχος του μεριδίου 18% από ΑΠΕ στην τελική παραγωγή ενέργειας.

Σας καλούμε να επανεξετάσετε σοβαρά το σχέδιο νόμου με γνώμονα την προστασία της φυσικής μας κληρονομιάς. Θα ήταν ένα σημαντικό βήμα για το 2010, το έτος ορόσημο για τη βιοποικιλότητα παγκοσμίως.

Λύσεις υπάρχουν. Η μόνη προϋπόθεση είναι η πολιτική βούληση.

Με τιμή,

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οι επιστημονικοί φορείς

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία